

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 76.047 van 30 september 1998

A. 58.568/VIII-789
(voorheen VI-11.899)

In zake : **CHARLIER** Christine,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mrs. François en Dominique REMY,
advocaten,
rue Grande 28
5500 Dinant

tegen :

de Franse Gemeenschap, vertegenwoordigd door haar Regering.

Tussenkomen partij :

LAROCHE Karine,
rue d'Alloy 14
5670 Viroinval.

DE RAAD VAN STATE, VIIIE KAMER,

Gezien het op 20 juni 1994 ingediende verzoekschrift, waarbij Christine CHARLIER de nietigverklaring vordert van :

- "a. de ministeriële beslissing van 20 mei 1994, waarbij verzoeksters aanstelling als prioritair tijdelijke lerares huishoudkunde in het hoger secundair onderwijs in het koninklijk atheneum te Couvin wordt vernietigd;
- b. de ministeriële beslissingen van 28 april 1994 waarbij, met ingang van die dag, een einde wordt gemaakt aan verzoeksters tewerkstelling in het koninklijk atheneum te Couvin en waarbij Karine LAROCHE in de betrokken betrekking wordt aangesteld;

- c. iedere eventuele latere handeling - die niet is genoemd in punt a - waarbij de in het bovenstaande punt b genoemde beslissingen zou zijn bevestigd of ter kennis zou zijn gebracht";

Gezien het op 2 maart 1995 ingediende verzoekschrift, waarbij Karine LAROCHE vraagt als tussenkomende partij te mogen optreden;

Gelet op de beschikking van 15 maart 1995, waarbij die tussenkomst wordt toegestaan;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer ERNOTTE, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 27 februari 1998, waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memorie van de verwerende partij;

Gelet op de beschikking van 22 juni 1998, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 4 september 1998;

Gehoord het verslag van de Mevr. GEHLEN, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. BARTHELEMY, loco Mr. REMY, advocaat, die voor verzoekster verschijnt, van Mr. LEVERT, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt, en van Mr. DETRY, advocaat, die voor de tussenkomende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer ERNOTTE, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten dienstig zijn voor het onderzoek van de zaak :

Naar aanleiding van een oproep tot prioritaire tijdelijke gegadigden voor het Gemeenschapsonderwijs, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 13 oktober 1993, stellen Christine CHARLIER en Karine LAROCHE zich kandidaat voor het ambt van leraar technische vakken en beroepspraktijk - huishoudkunde - in het hoger secundair onderwijs; allebei geven ze te kennen dat ze als prioritaire tijdelijke willen worden aangesteld in de instelling (het koninklijk atheneum te Couvin) waar ze reeds als tijdelijke waren aangesteld.

In de rangschikking van de kandidaat-prioritair tijdelijken voor de genoemde betrekking, bekleedt verzoekster voor de regio Namen de eerste plaats; in dezelfde rangschikking, opgesteld op 12 januari 1994, bekleedt de tussenkomende partij de tweede plaats.

Op 6 oktober 1993 wordt verzoekster ervan op de hoogte gebracht dat ze, ter vervanging van Mevr. MOUVET, tijdelijk, voor onbepaalde duur, wordt aangesteld als lerares technische vakken en beroepspraktijk in het koninklijk atheneum te Couvin; bij een brief van 20 januari 1994 deelt de Minister van Onderwijs haar mee dat hij, gezien "de rangschikking van de kandidaten, de gemaakte keuzes en het aantal

betrekkingen die thans beschikbaar zijn", haar als prioritair tijdelijke kan aanstellen in het koninklijk atheneum te Couvin; verzoekster is tevens door een nota van het bestuur d.d. 8 februari 1994 van die aanstelling op de hoogte gebracht. Uit een nota van de minister van 29 december 1993 blijkt dat ook Karine LAROCHE als prioritair tijdelijke is aangesteld in het koninklijk atheneum te Couvin.

Op 19 februari 1994 zendt het bestuur de minister gecorrigeerde lijsten van de rangschikking van de kandidaat-prioritair tijdelijken voor onder meer betrekking 1702; in de nota die bij die lijsten is gevoegd staat het volgende : "Het gaat om Mevr. Christine CHARLIER, die niet gerangschikt had mogen worden in regio 6 (provincie Namen), omdat ze niet voldoet aan de voorwaarde van punt 1.10 van de oproep van 13 oktober 1993, nl. over 300 dagen ambtsanciënniteit beschikken in één of meer instellingen van de Franse Gemeenschap, verdeeld over de schooljaren 1991-1992 en 1992-1993"; alleen Karine LAROCHE staat nog vermeld in de nieuwe rangschikking die voor de betrokken betrekking is opgemaakt.

Op 28 april 1994 wordt een kopie van de nota van 19 februari 1994 verzonden aan de studieprefect van het koninklijk atheneum te Couvin. Uit een werkloosheidsbewijs dat diezelfde dag aan verzoekster wordt afgegeven blijkt dat met ingang van die dag een einde is gemaakt aan haar tewerkstelling; in dat bewijs wordt de volgende reden gegeven voor de werkloosheid : "einde vervanging"; het administratief dossier bevat geen enkel stuk dat aantoonst van wie de beslissing om een einde te maken aan verzoeksters tewerkstelling uitgaat. Er is bovendien geen enkel stuk waarin staat dat Karine LAROCHE op 28 april 1994 de ambtstaken die tot op dat moment aan verzoekster toebehoorden, overgenomen zou hebben, en bijgevolg ook niet van wie,

in voorkomend geval, de beslissing om haar die taken toe te vertrouwen zou uitgaan.

Op 20 mei 1994 beslist de minister "de aanstelling van Mevrouw Christine CHARLIER als prioritair tijdelijke lerares huishoudkunde in de hogere graad in het koninklijk atheneum te Couvin te vernietigen", op de grond dat zij niet voldoet aan "de voorwaarde van artikel 30, tweede lid, van het koninklijk besluit van 22 maart 1969, gewijzigd bij het besluit van 10 juni 1993"; deze beslissing wordt bij een brief van 6 juni 1994 ter kennis van verzoekster gebracht.

Bij een besluit van de Franse Gemeenschapsregering van 27 december 1994, dat wil zeggen nadat het beroep is ingesteld, wordt Karine LAROCHE met ingang van 1 januari 1994 vast benoemd als lerares technische vakken en beroepspraktijk in het hoger secundair onderwijs (studierichting : huishoudkunde), en wordt ze aangesteld in het koninklijk atheneum te Couvin;

Overwegende dat het beroep verscheidene onderwerpen heeft, nl. :

- a. de ministeriële beslissing van 20 mei 1994 tot vernietiging van "verzoeksters aanstelling als prioritair tijdelijke lerares huishoudkunde in het hoger secundair onderwijs, in het koninklijk atheneum te Couvin";
- b. de ministeriële beslissingen van 28 april 1994 waarbij een einde wordt gemaakt aan de ambtsbezigheid van verzoekster in het koninklijk atheneum te Couvin, en waarbij Karine LAROCHE wordt aangewezen om dat ambt uit te oefenen;

c. "Iedere eventuele latere handeling - die niet is genoemd in punt a - waarbij de in het bovenstaande - punt b genoemde beslissingen zouden zijn bevestigd of ter kennis zouden zijn gebracht";
dat verzoekster in haar memorie van wederantwoord het onderwerp van haar beroep uitbreidt tot de vaste benoeming van Karine LAROCHE, welke benoeming trouwens het onderwerp is van een afzonderlijk beroep tot nietigverklaring, dat verworpen is bij arrest nr. 74.319 van 17 juni 1998;

Overwegende dat een annulatieberoep in principe maar één onderwerp kan hebben; dat alleen van dat principe wordt afgeweken wanneer de onderscheiden handelingen die men nietig wil laten verklaren onderling samenhangen;

Overwegende dat er een nauw verband bestaat tussen de ministeriële beslissing van 20 mei 1994, die het eerste onderwerp is van het beroep, en de ministeriële beslissing van 28 april 1994, waarbij onmiddellijk een einde wordt gemaakt aan de tewerkstelling van verzoekster; dat het dossier geen beslissing van 28 april 1994 bevat waarbij Karin LAROCHE wordt aangewezen om het ambt uit te oefenen dat tot op dat moment door verzoekster werd uitgeoefend; dat het onderwerp van het beroep, onder dit voorbehoud, samenvalt met het eerste onderwerp;

Overwegende dat de kennisgeving van een beslissing een materiële handeling is waartegen geen annulatieberoep kan worden ingesteld; dat het beroep bovendien als voorbarig moet worden beschouwd voor zover het gericht is tegen handelingen die nog niet bestonden op het tijdstip waarop het is ingesteld;

Overwegende dat het beroep, wat het onderwerp betreft, bijgevolg alleen ontvankelijk is voor zover het gericht is tegen de ministeriële beslissing van 20 mei 1994 en tegen de ministeriële beslissingen van 28 april 1994;

Overwegende dat de verwerende partij een exceptie opwerpt, afgeleid van de omstandigheid dat geen voorafgaand beroep is ingesteld waarin is voorzien door de artikelen 42 en 43 van het koninklijk besluit van 22 maart 1969 betreffende het statuut van het personeel van het door de Franse Gemeenschap georganiseerde onderwijs;

Overwegende dat verzoekster terecht in haar wederantwoord stelt dat artikel 43 van het koninklijk besluit van 22 maart 1969 "de mogelijkheid biedt om een schriftelijke klacht in te dienen bij het betrokken instellingshoofd, ten bate van de prioritaire tijdelijke tegen wie een gemotiveerd voorstel tot ontslag is gedaan", maar dat die bepaling in het onderhavige geval niet van toepassing is aangezien er geen gemotiveerd voorstel tot ontslag is geweest, maar er onmiddellijk een einde is gemaakt aan de tewerkstelling van verzoekster, en er bovendien geen mogelijkheid bestaat om klacht in te dienen tegen de beslissing van de minister waarbij hij de aanstelling van een tijdelijke vernietigt; dat de exceptie niet kan worden aangenomen;

Overwegende dat de verwerende partij de wettigheid van verzoeksters belang aanvecht op de grond dat zij, met haar beroep, probeert het voordeel te behouden van een aanstelling die in strijd is met artikel 30 van het statuut, en die heeft plaatsgevonden op basis van onjuiste informatie verschaft in de sollicitatiebrief;

Overwegende dat verzoekster in haar memorie van wederantwoord stelt dat de stelling van de verwerende partij erop zou neerkomen dat "de Raad van State de bevoegdheid wordt ontnomen de wettigheid te onderzoeken van iedere intrekking van handelingen die onregelmatige rechten doen ontstaan" en "het actieve bestuur de gelegenheid biedt zich ruimere bevoegdheden toe te eigenen dan die van het hoogste administratieve rechtscollege";

Overwegende dat de exceptie de grond van de zaak raakt, en meer bepaald het eerste middel;

Overwegende dat de verwerende partij het bestaan zelf van verzoeksters belang betwist, enerzijds omdat ze de aanstelling van Karine LAROCHE als prioritair tijdelijke niet heeft aangevochten en dus, in geval van nietigverklaring, niet in haar plaats zou kunnen worden aangewezen, en anderzijds omdat verzoekster, aangezien ze niet gereageerd heeft op de oproep tot prioritaire tijdelijke gegadigden voor het schooljaar 1994-1995, zich niet zou kunnen blijven beroepen op een aanstelling in het koninklijk atheneum te Couvin, zodat de eventuele nietigverklaring van de eerste bestreden handeling haar geen enkel voordeel zou opleveren; dat de tussenkomenende partij harerzijds de stelling verdedigt dat verzoekster haar belang verliest in de loop van het geding, aangezien zijzelf vast is benoemd "in de desbetreffende betrekking" die "bijgevolg niet meer aan verzoekster zou kunnen worden toegekend via een aanstelling als prioritair tijdelijke ingeval de handelingen die vóór de Raad van State worden bestreden, vernietigd zouden worden"; dat ze uiteenzet dat die vaste benoeming niet is aangevochten en niet aangevochten kan worden door middel van een uitbreiding van het onderwerp van het beroep;

Overwegende dat verzoekster terecht in haar wederantwoord stelt dat het annulatieberoep wel degelijk ook slaat op de beslissing om Karine LAROCHE aan te wijzen voor de uitoefening van het ambt dat voordien aan haar was toegewezen, en dat zij als prioritair tijdelijke, indien ze niet vast benoemd werd, de toepassing kon verkrijgen van artikel 46, § 1, van het statuut en voor het schooljaar 1994-1995, de betrekking die ze gedurende het schooljaar 1993-1994 had uitgeoefend, kon behouden zonder dat ze daarnaar opnieuw behoefde te solliciteren; dat de door de verwerende partij opgeworpen exceptie niet kan worden aangenomen;

Overwegende dat verzoekster de beslissing van 29 december 1993 waarbij Karine LAROCHE wordt aangewezen als prioritair tijdelijke in het koninklijk atheneum te Couvin verwacht met de beslissing die op 28 april 1994 genomen zou zijn in verband met haar vervanging door Karine LAROCHE; dat in de onderhavige procedure noch het inleidend verzoekschrift, noch een ander stuk uitgaande van verzoekster de nietigverklaring van de beslissing van 29 december 1993 beoogt; dat verzoekster en Karine LAROCHE tegelijkertijd de rechtspositie van prioritair tijdelijke hebben gekregen; dat de afwijzing van verzoekster niet het gevolg is van de aanstelling van de tussenkomende partij in diezelfde hoedanigheid, noch van haar vaste benoeming; dat de excepties die hieraan zijn ontleend dat er geen beroep is ingesteld tegen de beslissingen betreffende de rechtspositie van de tussenkomende partij, irrelevant zijn;

Overwegende dat verzoekster een eerste middel ontleent aan de schending van de regels en principes betreffende de intrekking van bestuurshandelingen; dat ze uiteenzet dat, zelfs indien haar aanwijzing als prioritair tijdelijke onregelmatig

was - wat ze betwist - die aanwijzing niet vernietigd of ingetrokken kon worden na het verstrijken van de termijn waarbinnen beroep kon worden ingesteld bij de Raad van State;

Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat "de theorie van het intrekken van bestuurshandelingen moet wijken wanneer er een wets- of verordeningsbepaling bestaat die de overheid machtigt een handeling te verrichten met terugwerkende kracht" en uiteenzet dat in het onderhavige geval zulk een bepaling bestaat, te weten artikel 26bis, tweede lid, van het koninklijk besluit van 22 maart 1969; dat ze er bovendien op wijst dat er een afwijking bestaat op de regel dat een rechtscheppende handeling, wanneer ze onregelmatig is, alleen kan worden ingetrokken gedurende de termijn waarbinnen beroep kan worden ingesteld bij de Raad van State, of, indien beroep is ingesteld, tot het sluiten van de debatten, namelijk wanneer bedrieglijke manoeuvres tot de handeling aanleiding hebben gegeven of diegene aan wie die handeling ten goede komt de overheid bewust heeft misleid; dat ze aanvoert dat dat hier het geval is, aangezien verzoekster onjuiste informatie heeft verstrekt over haar ambtsanciënniteit; dat de tussenkomende partij dezelfde argumenten aanhaalt en bovendien verwijst naar artikel 168 van het statuut van 22 maart 1969, dat voorziet in het ambtshalve ontslag van de personeelsleden die niet regelmatig zouden zijn benoemd;

Overwegende dat verzoekster in haar wederantwoord stelt dat artikel 26bis, tweede lid, van het statuut niet op haar van toepassing was en niet is aangetoond dat ze de bedoeling zou hebben gehad de overheid te misleiden om zo een onrechtmatig voordeel te verkrijgen, terwijl de bewijslast bij de verwerende partij ligt;

Overwegende dat de verwerende partij in haar laatste memorie uiteenzet dat verzoekster onmogelijk ervan onkundig kon zijn hoe de anciënniteit die in de sollicitatie vermeld moest worden, berekend moest worden, aangezien de berekeningswijze zowel in de oproep tot gegadigden als in artikel 30 van het koninklijk besluit van 22 maart 1969 was uiteengezet; dat ze aanvoert dat verzoekster aanspraak heeft gemaakt op 300 dagen anciënniteit, terwijl ze, volgens de toepasselijke berekeningswijze, maar 240 dagen kon wettigen, en ze onmogelijk ervan onkundig kon zijn dat het aantal dagen anciënniteit verminderd moest worden ten belope van de deeltijdse prestaties;

Overwegende dat op basis van artikel 26bis, tweede lid, van het statuut van 22 maart 1969, zoals het van toepassing was toen de bestreden handelingen zijn uitgevaardigd, geen einde gemaakt kon worden aan de prestaties van een leerkracht met de hoedanigheid van prioritair tijdelijke; dat bovendien noch deze bepaling, noch artikel 168, 1°, aangevoerd door de tussenkomende partij, de bevoegde overheid machtigen te raken aan de onaantastbaarheid van individuele toestanden, door met terugwerkende kracht een einde te maken aan een aanstelling, zonder enige termijn in acht te nemen;

Overwegende dat de beslissing van 20 mei 1994 geenszins gewag maakt van een bedrieglijk manoeuvre vanwege verzoekster of van verzoeksters bedoeling de overheid te misleiden omtrent haar anciënniteit; dat evenmin in de stukken die geleid hebben tot de goedkeuring van de genoemde beslissing sprake is van zulk een manoeuvre of zulk een bedoeling; dat, ook al heeft verzoekster een fout gemaakt bij de opgave van het aantal dagen anciënniteit waarop ze aanspraak kon maken, ze ook heeft aangegeven hoeveel uren per week zij werkte, en hoe die uren gespreid waren; dat die

doorzichtigheid moeilijk verenigbaar is met de bedoeling om, met een list of tersluiks, op onwettige wijze te proberen de hoedanigheid van prioritair tijdelijke te verkrijgen, of zelfs met de bedoeling de overheid te misleiden; dat het overigens ook toekwam aan de verwerende partij om de informatie die haar was verschaft, te controleren, en dat tijdig te doen, dat wil zeggen vóór de aanstelling; dat het middel gegrond is;

Overwegende dat verzoekster het derde middel van het verzoekschrift ontleent aan de onbevoegdheid van de steller van de beslissingen van 28 april 1994 en aan de schending van de artikelen 26 en 37 van het statuut van 22 maart 1969; dat ze uiteenzet dat alleen de minister bevoegd was voor die beslissingen en ze, volgens de informatie waarover zij beschikt, niet door de minister zijn genomen;

Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat de beslissing waarbij een einde wordt gemaakt aan verzoeksters aanstelling, wel door de minister is genomen op 20 mei 1994, zodat het middel, voor zover het ontleend is aan de onbevoegdheid van de steller van de handeling "kennelijk een deugdelijke grondslag mist"; dat ze voorts zegt dat de vraag of die beslissing uitwerking kon hebben op 28 april 1994 irrelevant is;

Overwegende dat de tussenkomende partij aanvoert dat er op 28 april 1994 alleen een "technische maatregel" is genomen als gevolg van de terugkeer van de lerares die benoemd was in de niet-vacante betrekking die door verzoekster werd ingevuld;

Overwegende dat de beslissing waarbij verzoeksters aanstelling wordt vernietigd

ontegensprekelijk op 20 mei 1994 door de minister is genomen; dat het evenwel niet duidelijk is hoe die beslissing verzoekster haar betrekking ontnomen zou kunnen hebben voordat ze nog maar genomen was; dat het administratief dossier geen enkel gegeven bevat over de "technische maatregel" die op 28 april 1994 zou zijn genomen, waarover de tussenkomende partij het heeft; dat noch de proceduregeschriften, noch het administratief dossier aantonen dat de beslissing om verzoekster op 28 april 1994 haar betrekking te ontnemen, door de minister genomen zou zijn, die daartoe als enige bevoegd is; dat het middel gegrond is;

Overwegende dat er geen aanleiding is om de overige middelen van het verzoekschrift te onderzoeken die, gesteld dat ze gegrond zijn, geen ruimere nietigverklaring kunnen meebrengen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd worden :

1. de ministeriële beslissing van 20 mei 1994, waarbij de aanstelling van Chrisine CHARLIER als prioritair tijdelijke lerares huishoudkunde in het hoger secundair onderwijs in het koninklijk atheneum te Couvin;
2. de beslissing van 28 april 1994 waarbij met onmiddellijke ingang een einde is gemaakt aan de tewerkstelling van Christine CHARLIER.

Het beroep wordt voor het overige verworpen.

Artikel 2.

De kosten, bepaald op 7.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting, op dertig september 1900 achtennegentig door :

de Hr. GEUS,	kamervoorzitter,
Mevr. DAURMONT,	staatsraad,
Mevr. GEHLEN,	staatsraad,
Mevr. HONDERMARCQ,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

M.-Cl. HONDERMARCQ.

J.-Cl. GEUS.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.